

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI MEVZUAT BİLGİ RAPORU

7582 - BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

MADDE 1-

21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "36" ibaresi "72" şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan "ellibin Yeni Türk Lirasını" ibareleri "bir milyon Türk lirasını" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2-

8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20/D maddesi kapsamında gelir vergisi istisnasından yararlananlardan, mezkûr istisna için öngörülen süre dâhilinde gerçekleşen veraset yoluyla mal intikalinde vergi oranı %1 olarak uygulanır."

MADDE 3-

31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tutarını" ibaresi "tutarının iki katını" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "üç", "dört", "altı", "yediyedi" ve "on iki" ibareleri sırasıyla "iki", "üç", "dört", "beş" ve "altı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4-

193 sayılı Kanuna mükerrer 20/C maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Yurt dışından elde edilen kazanç ve iratlar için vergi istisnası:

MÜKERRER MADDE 20/D- Türkiye'de yerleşmiş sayılan gerçek kişilerin, Türkiye'de yerleşmiş sayılmasından önceki son üç takvim yılında Türkiye'de ikametgahının ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması şartıyla Türkiye dışında elde ettiği kazanç ve iratları yirmi yıl boyunca gelir vergisinden müstesnadır.

Birinci fıkra kapsamındaki gerçek kişilerin bu madde kapsamına girmeden önce, Türkiye'de elde ettiği gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı veya değer artışı kazancı nedeniyle mükellefiyetinin bulunması bu istisnadan yararlanmasına engel teşkil etmez.

Birinci fıkra kapsamındaki kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

İstisna kapsamındaki kazanç ve iratlara ilişkin gider ve maliyetler, vergiye tabi kazanç ve iratların tespitinde dikkate alınmaz.

Bu istisna kapsamındaki kazanç ve iratlar nedeniyle yabancı memleketlerde ödenen vergiler Türkiye'de tarh edilen gelir vergisinden mahsup edilemez.

İstisnaya ilişkin şartların taşınmadığının sonradan tespit edilmesi halinde tahakkuk ettirilmeyen vergiler, ziyaa uğramış sayılır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 5-

193 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"20. 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununun ek 1 inci maddesinde tanımlanan nitelikli hizmet merkezlerinde istihdam edilen nitelikli hizmet personelinin ücretlerinin brüt asgari ücretin üç katını aşmayan kısmı (9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan endüstri bölgelerinden bölgenin yabancı yatırım yoğunluğuna göre Cumhurbaşkanınca uygun bulunanlar ile katılımcı belgesi alarak İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösteren nitelikli hizmet merkezleri açısından brüt asgari ücretin beş katı olarak uygulanır.). Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan üç ve beş katlarını birlikte veya ayrı ayrı bir kata kadar belirlemeye, iki katına kadar artırmaya yetkilidir."

MADDE 6-

5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Nitelikli hizmet merkezi

EK MADDE 1- Nitelikli hizmet merkezi, en az üç farklı ülkede aktif olarak faaliyet gösteren, ilişkili şirket veya şirketler topluluğuna yönelik hizmet sunmak ve ikinci fıkrada belirtilen faaliyetleri yapmak üzere kurulan, yıllık hasılatlarının en az %80'ini yurt dışındaki ilişkili şirketlerden veya şirketler topluluğundan elde eden sermaye şirketlerini ifade eder.

Bu merkezler;

a) Finansal danışmanlık, stratejik yönetim danışmanlığı, risk yönetimi, nakit ve likidite yönetimi, fonlama ve borçlanma işlemleri, yatırım ve sermaye yapısı planlaması, bütçeleme, finansal raporlama ve analiz, uluslararası muhasebe ve uyum, denetim, dijital dönüşüm ve teknoloji danışmanlığı, yatırım ve veri analizi, hukuk danışmanlığı (yurt içi faaliyetlere veya Türk hukukuna yönelik hukuk danışmanlığı, sadece 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu kapsamında hizmet verebilecek avukat veya avukat ortaklığından alınmak suretiyle), tanıtım, marka yönetimi, insan kaynakları ve

eđitim hizmetleri ile bu hizmetlere ilişkin koordinasyon ve yönetim hizmetini,

b) Satış, satış sonrası destek, teknik destek, araştırma ve geliştirme, dış tedarik, yeni geliştirilen ürünlerin test edilmesi, laboratuvar hizmetleri gibi faaliyetlere ilişkin koordinasyon ve yönetim hizmetini,

sunar.

İkinci fıkra kapsamındaki hizmetleri doğrudan ifa eden ve destek personeli dışında kalan çalışanlar nitelikli hizmet personelidir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının görüşünü almak suretiyle bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 7-

13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) Yurt dışından satın alınan malların Türkiye’ye getirilmeksizin yurt dışında satılmasından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık edilmesinden sağlanan kazançların %95’i (9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan endüstri bölgelerinden, bölgenin yabancı yatırım yoğunluğuna göre Cumhurbaşkanınca uygun bulunanlar ile 22/6/2022 tarihli ve 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumlar bakımından bu oran %100 olarak uygulanır.).

Bu indirimden yararlanabilmesi için kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmiş olması, aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye’de olmaması şarttır. Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan oranları sifıra kadar indirmeye, %100’e kadar artırmaya yetkilidir.”

“j) 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında nitelikli hizmet merkezi olarak faaliyette bulunan kurumların, münhasıran bu faaliyetleri kapsamında yurt dışından elde ettikleri kazançların %95’i (4737 sayılı Kanun kapsamında kurulan endüstri bölgelerinden, bölgenin yabancı yatırım yoğunluğuna göre Cumhurbaşkanınca uygun bulunanlar ile 7412 sayılı Kanun hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde nitelikli hizmet merkezi olarak faaliyette bulunan kurumlar bakımından bu oran %100 olarak uygulanır.).

Bu indirim; kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmesi şartıyla, nitelikli hizmet merkezinin faaliyete geçtiği hesap döneminden itibaren yirmi hesap dönemi itibarıyla uygulanır. Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan oranları %50’ye kadar indirmeye, %100’e kadar artırmaya yetkilidir.”

MADDE 8-

5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Kurumlar vergisi oranı, sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işğal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları ile zirai üretim faaliyetiyle işğal eden kurumların münhasıran bu üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına %12,5 olarak uygulanır. Bu fıkra kapsamında indirimli orandan faydalanılan kazançlar için yedinci fıkra kapsamında ayrıca indirim uygulanmaz.”

MADDE 9-

5520 sayılı Kanunun 32/C maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “(g) ve (h)” ibaresi “(g), (h), (i) ve (j)” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 7412 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan kazanç indirimi.”

MADDE 10-

5520 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- (1) Vergiye gönüllü uyumu artırmak amacıyla, gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31/7/2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye’deki banka ya da aracı kurumlarda adlarına açılan hesaplara transfer edilmesi veya yurt dışından fiziki olarak getirilenlerin bu hesaplara yatırılması gerekir. Fiziki olarak yurt dışından getirilen varlıkların yurda getirildiği, Gümrük İdaresine yapılacak beyana ilişkin belgeler ile tevsik olunur. Gümrük İdaresi, bu kapsamda aldığı beyanları, alındığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına bildirir.

(3) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31/7/2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir. Bildirilen varlıkların bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsik edilmesi zorunludur.

(4) Birinci ve üçüncü fıkra kapsamında bildirilen varlıklar 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu madde hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz ve bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir.

(5) Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, bildirimde buldukları varlıklarını ikinci fıkrada yer alan sürede Türkiye’ye getirmeleri, yurt içindeki varlıklarını bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırmak suretiyle tevsik etmeleri durumlarında dördüncü fıkrada yer alan şartlar aranmaksızın madde hükümlerinden yararlanırlar.

(6) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden, varlıkların değeri üzerinden %5 oranında peşin olarak tahsil ettikleri vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı oldukları vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler. Şu kadar ki vergi oranı, bildirilen varlığın vadeli hesaplarda, 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında veya girişim sermayesi yatırım fonlarında; en az beş yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde %0, en az dört yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde %1, en az üç yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde %2, en az iki yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde %3, en az bir yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde %4 olarak uygulanır. 1/1/2027 tarihinden itibaren 31/7/2027 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılacak bildirimlerde bu oranlara yarım puan artırım yapılır. 31/7/2027 tarihinin yetki ile uzatılması halinde ise bu tarihten sonra yapılacak bildirimlerde vergi oranı ilave yarım puan artışla toplamda 1 puan artırımlı olarak uygulanır. Bu fıkra kapsamında verilecek taahhütnamelerden damga vergisi alınmaz.

(7) Bu madde kapsamında ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez. Bildirime konu edilen varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(8) Bildirilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Şu kadar ki, diğer mevzuat uyarınca alınması gereken tedbirler bu düzenlemeden etkilenmez. Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmaz. Bulunan matrah farkının, bildirilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespitine rağmen söz konusu varlık tutarlarından büyük olması durumunda sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılır. Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim konusu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, bu madde kapsamında bildirilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılır.

(9) Birinci fıkra uyarınca bildirildiği halde, bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi ya da üçüncü fıkra uyarınca bildirildiği halde aynı fıkrada belirtilen sürede banka ya da aracı kurumlara yatırılmaması ile bildirilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi, taahhütlere uyulmaması ve bu maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde sekizinci fıkra hükmünden yararlanılamaz. Ayrıca, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. Vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra bu madde kapsamında yapılan bildirim dolayısıyla söz konusu inceleme veya takdir komisyonu kararları sonucunda yapılacak tarhiyatlar için de sekizinci fıkra hükmü uygulanmaz. Tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmez. Tahsil edilmiş olan vergiler red ve iade edilmez.

(10) Bildirim süresi sona erdikten sonra bildirimlere ilişkin düzeltme yapılamaz.

(11) Cumhurbaşkanı 31/7/2027 tarihini, bitim tarihinden itibaren her defasında altı ayı geçmeyen süreler halinde bir yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamına giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ve bildirim ile işletmeye dâhil edilmelerine ilişkin hususları, bildirim ve beyana esas şekli ile maddenin uygulanmasında kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 11-

28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(15) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca verilen teknoloji girişimci rozetine sahip halka açık olmayan şirketlerin paya dönüştürülebilir borç sözleşmelerine dayanarak yapacakları şarta bağlı sermaye artırımlarında, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun şarta bağlı sermaye artırımına ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu kapsamda yer alan şirketlerin şarta bağlı sermaye artırımlarının usul ve esasları Ticaret Bakanlığının görüşü üzerine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenir.

(16) 4691 sayılı Kanun kapsamında kuluçka girişimcisi olmaya hak kazanmış girişimciler tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenecek dijital şirket tanımına uygun olarak kurulan ve işletilen şirketler, kuruluş tarihi itibarıyla üç yıla kadar, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 24 üncü maddesinde tanımlı ücret ve aidat ödemelerinden muaftır."

MADDE 12-

22/6/2022 tarihli ve 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların" ibaresi "Katılımcıların" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Nitelikli hizmet merkezlerinin bu istisnadan yararlanan personeline, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (20) numaralı bendinde yer alan istisna uygulanmaz."

MADDE 13-

7412 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "2031" ibaresi "2047" şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan "beş" ibaresi "yirmi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14-

Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesi, 1/1/2026 tarihinden itibaren Türkiye'ye yerleşmiş sayılanlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 7 nci ve 9 uncu maddeleri, 1/7/2026 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2026 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için 1/1/2026 tarihinden itibaren başlayan hesap dönemine) ait kurum kazançları için geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 8 inci maddesi, 2027 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2027 takvim

yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 15-

Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.